Lietas Nr. C40156514
Lietas arhīva Nr. C-0487-15/8

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Ventspils tiesas tiesnesis I.Kligačs

2015.gada 16.februārī izskatīja rakstveida procesā Ventspilī, Katrīnas ielā 14 civillietu akciju sabiedrības „NORVIK BANKA" prasībā pret **/pers. A/** par parāda piedziņu,-

k o n s t a t ē j a

Prasītājs 2014.gada 1.decembrī griezies Ventspils tiesā ar maza apmēra prasību par galvenā parāda EUR 1142.68, līgumisko procentu EUR 863.85, likumisko procentu EUR 34.09, līgumsoda EUR 1142.68 un tiesāšanās izdevumu piedziņu pēc līguma Nr./numurs/. Bez tam, prasītājs lūdz piedzīt no atbildētājas procentus par laiku līdz sprieduma izpildei 6% gadā.

Prasība pamatota uz Civillikuma 1587., 1589., 1716., 1717., 1720.panta 2.punktu, 1753., 1756., 1757., 1759., 1762.panta 1.punktu, 1764., 1765.panta pirmo daļu, 1811., 1934., 1943.pantu un 1946.panta pirmo daļu.

2014.gada 2.decembrī saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{21} pantu atbildētājai uz deklarēto dzīvesvietu nosūtīts prasības pieteikuma noraksts rakstveida paskaidrojumu iesniegšanai līdz 2015.gada 2.janvārim, izskaidrojot atbildētājas tiesības. Atbildētāja rakstveida paskaidrojumus uz prasību tiesā nav iesniegusi.

Ar Ventspils tiesas 2015.gada 05.janvāra lēmumu civillietas izskatīšana nolikta rakstveida procesā, neaicinot uz tiesas sēdi puses. Par minēto paziņots pusēm atbilstoši Civilprocesa likuma 56.panta piektajai daļai un 56.^{1} panta otrajai daļai.

Tiesa atzīst, ka pusēm par prasību un lietas izskatīšanas datumu ir paziņots likumā noteiktajā kārtībā, jo sūtījumu neizsniegšana pats par sevi neietekmē dokumentu paziņošanas faktu.

Novērtējot lietā esošos pierādījumus, tiesa uzskata, ka prasība ir pamatota, pierādīta un apmierināma daļā.

Saskaņā ar Civillikuma 1587.pantu tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējam pienākumu izpildīt apsolīto, un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās izpildīšanas grūtības nedod vienai pusei tiesību atkāpties no līguma. Atbilstoši Civillikuma 1943.pantam, aizņēmējam jāatdod tāda pati summa vai tāds pats daudzums, kādu viņš ir saņēmis. Pie šādiem apstākļiem tiesa uzskata, ka prasītājam ir tiesības prasīt saistību piespiedu izpildi.

Noskaidrots, ka AS „NORVIKA BANKA" un /pers. A/ 2009.gada 2.novembrī noslēguši aizdevuma līgumu Nr./numurs/, saskaņā ar kuru atbildētājai piešķirts aizdevums 819.85 LVL (1166.54 *euro)* ar gada procentu likmi 24 %, un kā aizdevuma atmaksas termiņš noteikts 2015.gada 15.novembris.

Noskaidrots, ka atbildētājai maksājumi bija jāveic līdz katra mēneša 15.datumam. Tiesa secina, ka starp pusēm noslēgts līgums, kuru atbildētāja nav pildījusi. Atbildētāja nav pildījusi ar līgumu uzņemtās saistības, jo nenodrošināja, ka maksājumu grafikā norādītajos datumos viņa kontā ir pietiekošs naudas daudzums aizdevuma atmaksas veikšanai, tādēļ uzskatāms, ka atbildētāja ir pieļāvusi nokavējumu, jo palaidis garām norēķinu termiņu.

Atbildētāja celto prasību nav apstrīdējusi, nav iesniegusi pierādījumus tam, ka savas saistības ar prasītāju būtu nokārtojusi (Civillikuma 1838.pants), līdz ar to, tiesai nav pamata apšaubīt prasības pieteikumā norādītos apstākļus, prasītāja parāda aprēķinu.

No prasītājas piestādītās parāda aprēķina tabulas (lietas 16-18.lapa) tiesa pārliecinās, ka uz 2014.gada 26.novembri pamatparāda summa ir 1142.68 *euro,* līgumiskie procenti no 2010.gada 15.marta līdz 2014.gada 03.jūnijam ir 863.85 *euro,* likumiskie procenti no 2014.gada 4.jūnija līdz 2014.gada 26.novembrim 34.09 *euro*, kas piedzenami no atbildētājas.

Daļā par līgumsodu prasība apmierināma daļēji turpmāk minēto apsvērumu dēļ.

Atbilstoši līguma 3.1.punktam kavējuma gadījumā jāmaksā līgumsods 0.15% par katru nokavēto dienu no savlaicīgi nesamaksātās summas.

Nav strīda par to, ka Civillikuma 1717.pants paredz, ka līgumsodu var pievienot katram līgumam un tā apmēru nosaka līdzēji un tas nav aprobežots ar zaudējumu lielumu, kādi paredzami no līguma neizpildīšanas. Taču atbilstoši jau stabili noteiktajai tiesu praksei ir atzīstams, ka līgumsods ir aprobežots arī ar citiem noteikumiem un taisnīguma principu, līdz ar ko tiesai, balstoties uz taisnīguma apziņu un vispārējiem tiesību principiem, ir tiesības pielīgto līgumsodu samazināt, izejot no ipso iure principa.

Tiesību dogmatikā paustas atziņas par to, ka līgumsoda cietēja interešu pārsvaru var konkretizēt, vērtējot: a) nepieciešamību aizsargāt patērētāju vai citu "vājāko" līdzēju no līguma slēgšanas brīdī neadekvāti novērtētu saistību sekām, b) parādnieka labticīgumu, c) atbilstoši labiem tikumiem, nosakot robežu, līdz kurai pieļaujams līdzējiem pašiem vienoties par līguma pārkāpuma dēļ notikušā kaitējuma apmēru (Mikoss K.Pārmērīgi līgumsodi// Jurista Vārds.-Nr.43 (586), 27.10.2009.).

Tiesa ņem vērā Eiropas Padomes 1978.gada 20.janvāra rezolūciju „Par soda klauzulu civiltiesībās", kurā ir norādīts uz tiesību vispārējiem principiem, tostarp nosakot, ka „Soda klauzula ir jebkurš līguma punkts, kas paredz par pamatsaistību neizpildi pienākumu apsolītājam (parādniekam) maksāt naudas sodu kā soda naudu vai kompensāciju. Noteikto summu tiesa var samazināt, ja tā ir acīm redzami pārāk liela".

Taisnīguma princips ir ietverts Latvijas Republikas Satversmes 1.pantā un Satversmes tiesa 2003.gada 4.februāra spriedumā lietā Nr.2002-06-01 ir norādījusi: tiesas spriešanas uzdevums ir atrast patiesu un taisnīgu lietas risinājumu – tiesas darba rezultātam, t.i., tiesas spriedumam bez šaubām ir jābūt taisnīgam spriedumam (sk. www.satv.tiesa.gov.lv). LR Senāts 2008.gada 14.maija

spriedumā lietā SKC – 212 ir atzinis, ka tiesiskajās attiecībās, sakarā ar sodoša rakstura tiesisko līdzekļu piemērošanu, par vispārēju principu tiesībās ir atzīstams soda samērīguma princips.

Prasītājs lūdzis piedzīt līgumsodu pamatparāda apjomā- EUR 1142.68.

Ar 2014.gada 1.janvāri stājušies spēkā grozījumi Civillikuma 1716.pantā, kura trešajā daļā noteikts, ka līgumsods par saistību nepienācīgu izpildi vai neizpildīšanu īstā laikā (termiņā) var tikt noteikts pieaugošs, taču kopumā ne vairāk par 10 procentiem no pamatparāda summas. Kaut arī šī likuma redakcija nav piemērojama konkrētajā strīdā, minētais raksturo judikatūras par līgumsoda piemērošanu vispārējās tendences, proti, līgumsoda piemērošana nedrīkst būt kreditora iedzīvošanās avots, tam jābūt taisnīgam un samērīgam ar nodarīto kaitējumu un tas norāda uz likumdevēja izpratni par šo tiesību institūtu un tā juridisko dabu.

Līdz ar to tiesa uzskata, ka līgumsoda samazināšana līdz 10 % apmēram no pamatparāda ir taisnīga un samērīga. No atbildētājas piedzenams līgumsods EUR 114.27, bet daļā par līgumsoda EUR 1028.41 piedziņu- prasība noraidāma. Tadejādi piedzenamais līgumsods atbilstu Patērētāju tiesību aizsardzības likuma noteikumiem, tas ir samērīgs ar galveno parādu.

Tiesa atzīst, ka nav pamats parādnieces pilnīgai atbrīvošanai no viņai neizdevīgām nokavējuma sekām Civillikuma 1657.panta izpratnē, jo parādniece ir vainojama savu pienākumu nepildīšanā un līgumsodam ir jābūt sodīšanas un zaudējumu atlīdzināšanas funkcijai.

Civilprocesa likuma 195.pants nosaka, ka prasītājam ir tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt procentus. Saskaņā ar Civillikuma 1765.pantu, gadījumos, kad likums nosaka aprēķināt likumiskos procentus, tas nolikts pa seši no simta gadā. Līdz ar to tiesa uzskata, ka prasītājam atzīstama tiesība saņemt likumiskos 6 procentus gadā no pamatsummas, kas uz doto brīdi ir 1142.68 *euro* arī līdz sprieduma izpildei.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 41.panta pirmajai daļai - tiesāšanās izdevumi, kas sastāv no valsts nodevas – 320.94 *euro*, ar lietas izskatīšanu saistītiem izdevumiem par pavēstu sūtīšanu – 4.70 *euro* piedzenami no atbildētājas. Atbildētājai dodams termiņš labprātīgai sprieduma izpildei (Civilprocesa likuma 204. ^{1} pants).

Pamatojoties uz augstāk minēto un vadoties no Civilprocesa likuma 41., 97., 189.-193., 250. ^{25}, 204.^{1} pantiem, LR Civillikuma 1587., 1770., 1756., 1759.p.1.p., 1765., 1779., 1786., 1934., 1943.pantiem, tiesa

n o s p r i e d a

apmierināt prasību daļā un piedzīt no **/pers. A/** (personas kods /personas kods/) par labu AS "NORVIK BANKA" (reģistrācijas Nr. 40003072918) kredīta summu **1142.68** *euro*, līgumiskos procentus uz 2014.gada 3.jūnijam **863.85** *euro***,** likumiskos procentus no 2014.gada 4.jūnija līdz 2014.gada 26.novembrim **34.09** *euro,* līgumsodu **114.27** *euro***,** valsts nodevu **320.94** *euro***,** ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus par tiesas pavēstu, pieteikuma sūtīšanu – **4.70** *euro***,** kopā **2480.53** ***euro*** **(divi tūkstoši četri simti astoņdesmit** ***euro*** **un 53 centi),** atzīstot AS „Norvik banka" tiesības saņemt likumiskos 6% (seši procenti) gadā no neatmaksātās pamatsummas, kas uz doto brīdi ir 1142.68 *euro* (viens tūkstotis viens simts četrdesmit divi *euro* un 68 centi) par laiku līdz sprieduma izpildes dienai (izsoles dienai) vai līdz brīdim, kad procenti sasniedz pamatsummu.

Daļā par līgumsoda 1028.41 *euro* piedziņu- **prasību noraidīt.**

Piedzītos naudas līdzekļus ieskaitīt AS "Norvik banka" kontā Nr.LV47LATB00000PATEREUR ar atsauci uz līgumu Nr./numurs/.

Noteikt atbildētājai desmit dienu termiņu sprieduma labprātīgai izpildei no dienas, kad spriedums stājies likumīgā spēkā.

Spriedumu var pārsūdzēt 20 dienu laikā no pilna sprieduma sastādīšanas dienas 2015.gada 16.februārī apelācijas kārtībā Kurzemes apgabaltiesā, sūdzību iesniedzot Ventspils tiesā, ja pastāv kāds no Civilprocesa likuma 440. ^{2} pantā noteiktajiem apelācijas tiesvedības ierosināšanas pamatiem.

Tiesnesis I.Kligačs